

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(МНАУ)**

Розглянуто та ухвалено
на засіданні вченої ради МНАУ,
протокол № 6
від «25» лютого 2020 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор МНАУ

В.С. Шебанін

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ ТА
ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У МИКОЛАЇВСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

(у новій редакції)
СО 5.269.01-00.2020

Миколаїв
2020

Передмова

Розроблено: Ректорат

Виконав: Перший проректор Бабенко Д.В., проректор з адміністративно-господарської та правової роботи Соколік В.Д., керівник навчального відділу Мельник О.І., в.о. декана обліково-фінансового факультету Біліченко О.С., завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Сіренко Н.М.

Затверджено: Наказом ректора від 07.09.2023, № 177-О

Введено в дію: у новій редакції

Розглянуто та

ухвалено Від «25» лютого 2020 р., протокол № 6

вченуою радою:

Зміст

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. ПРОЕКТУВАННЯ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ.....	7
3. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ Й ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ.....	9
4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	12

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм у Миколаївському національному аграрному університеті (далі – Положення) визначає порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм у Миколаївському національному аграрному університеті (далі – Університет).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, Порядку проведення моніторингу якості освіти, Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті (далі – Університет).

Розроблення освітніх програм регламентовано Методичними рекомендаціями щодо розроблення стандартів вищої освіти, Довідником користувача ЄКТС, Стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти та ін.

Порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм у Миколаївському національному аграрному університеті наведено у Додатку 1.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

атестація – встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам освітньо-професійної або освітньо-наукової програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту;

гарант освітньої програми – науково-педагогічний або науковий працівник, який/яка, працює у закладі освіти за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю;

кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікації даного рівня;

компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей;

компетентність інтегральна – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

компетентності (загальні) – універсалні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача вищої освіти в різних галузях та для його особистісного розвитку;

компетентності (спеціальні/фахові) – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної діяльності за певною спеціальністю;

кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин;

модернізація освітньої програми – це форма перегляду освітньої програми у вигляді докорінної її зміни, що проводиться з метою коригування та вдосконалення змісту освітньої програми і зміни її структури, розроблення й реалізації нових цілей і завдань. У процесі модернізації може відбуватись зміна фахових компетентностей та програмних результатів навчання, внаслідок чого може проводитись заміна компонентів освітньої програми;

моніторинг освітньої програми – це постійний, цільовий контроль і діагностика стану освітньої програми на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань із метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами реалізації освітньої програми за чітко визначеними критеріями;

оновлення освітньої програми – це форма перегляду освітньої програми у вигляді оновлення окремих елементів освітньої програми із відповідними змінами в програмах освітніх компонентів, навчальному плані, тощо. В процесі оновлення не можуть змінюватися мета, компетентності та результати навчання;

опис освітньої програми – документ, що містить: перелік освітніх компонент, їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання і компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти;

освітній процес – система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на набуття, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості;

освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу;

освітня кваліфікація – це визнана закладом вищої освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей);

освітня послуга – комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають

визначену вартість та спрямовані на досягнення здобувачем вищої освіти очікуваних результатів навчання;

освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);

програмні результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної або освітньо-наукової програми;

професійна кваліфікація – визнана кваліфікаційним центром, суб’єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом вищої освіти), іншим уповноваженим суб’єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність;

стейкхолдери – фізичні або юридичні особи, які мають зацікавленість у реалізації конкретної освітньої програми, тобто певною мірою залежать від неї та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

2. ПРОЄКТУВАННЯ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

2.1. Запровадження освітньої програми (далі – ОП) в Університеті здійснюється для задоволення потреб держави і суспільства у висококваліфікованих фахівцях, фізичних і юридичних осіб в якісних освітніх послугах, виконання замовлення ринку праці та регулюючих органів, забезпечення професійної успішності випускників, зростання ролі Університету у наданні освітніх послуг (у тому числі шляхом розширення участі у міжнародних програмах академічної мобільності) за умови економічної доцільності для Університету.

2.2. Освітні програми самостійно розробляються і затверджуються в Університеті з урахуванням вимог до відповідного рівня вищої освіти, встановлених законодавством та стандартами вищої освіти. В освітній програмі наводяться: перелік освітніх компонентів; їх логічна послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (комpetентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти. Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності), якщо інше не передбачено законодавством.

2.3. Назви освітніх програм повинні мати ознаки (ключові слова) назв відповідних спеціальностей, припускаючи повний збіг або використання парафрази, або за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації освітньої програми. Необхідно уникати конфлікту назв, зокрема не використовувати повністю або частково назви інших галузей освіти та спеціальностей (ця вимога не стосується випадків запровадження міждисциплінарної ОП).

2.4. Проектування нової ОП передбачає етапи аналізу та синтезу. На етапі аналізу здійснюється: формування проектної групи та її керівника; вивчення потреб ринку праці; оцінка стану ресурсного (матеріального, кадрового, інформаційного) забезпечення кафедри; визначення цілей ОП. Етап синтезу охоплює: визначення переліку освітніх компонент; побудову структурно-логічної схеми; встановлення відповідності освітніх компонент компетентностям та результатам навчання, які визначені ОП.

2.5. Ініціаторами запровадження нової ОП можуть бути кафедри та/або науково-дослідні підрозділи Університету. Ініціатори за рішенням науково-методичної комісії відповідного факультету створюють проектну групу, яка готує обґрунтування нової освітньої програми (Додаток 2) з подальшим її

обговоренням на кафедрі, науково-методичній комісії та вченій раді відповідного факультету, науково-методичній раді Університету.

2.6. Проектна група із врахуванням наданих рекомендацій щодо запровадження ОП, а також із врахуванням пропозицій усіх стейкхолдерів освітньої програми, розробляє проект опису освітньої програми.

2.7. Опис освітньої програми складається відповідно до встановленої форми (Додаток 3) та оприлюднюється на офіційному сайті Університету (<https://www.mnau.edu.ua/>) для громадського обговорення (не менше одного місяця).

2.8. Після громадського обговорення освітня програма з урахуванням отриманих зауважень та пропозицій обговорюється на засіданні кафедри, схвалюється науково-методичною комісією та вченою радою відповідного факультету.

2.9. Після погодження освітньої програми науково-методичною комісією відповідного факультету керівник проектної групи подає опис ОП для перевірки його на відповідність встановленим вимогам та для винесення питання щодо погодження ОП на розгляд науково-методичної ради Університету.

2.10. Після погодження освітньої програми науково-методична рада Університету виносить клопотання перед вченою радою Університету щодо затвердження відповідної освітньої програми.

2.11. Затверджена вченою радою Університету освітня програма вводиться в дію відповідним наказом ректора та вноситься до переліку ОП Університету.

3. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ І ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

3.1. Основною метою моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм є підтвердження їхньої актуальності з урахуванням світових та вітчизняних тенденцій розвитку відповідної галузі знань і затребуваності на ринку праці, підвищення якості та результативності організації освітнього процесу, задоволення потреб здобувачів вищої освіти та роботодавців.

Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм відбувається за участю стейкхолдерів (ректорат, академічна спільнота, викладачі, роботодавці, випускники, органи студентського самоврядування, здобувачі, інші групи стейкхолдерів) і передбачає проведення відповідних процедур, пов'язаних зі збором і аналізом інформації щодо якості, змістовності та організації освітнього процесу.

3.2. Моніторинг освітніх програм.

3.2.1. Моніторинг освітніх програм щорічно здійснюють робочі групи освітніх програм. Відповіальність за організацію і проведення моніторингу освітньої програми покладається на її гаранта.

3.2.2. Інструментами збору інформації для здійснення моніторингу освітніх програм можуть бути: опитування стейкхолдерів (ректорат, академічна спільнота, викладачі, роботодавці, випускники, органи студентського самоврядування, здобувачі, інші групи стейкхолдерів), робота з фокус-групами, аналіз документів, аналіз ситуацій, які виникають в процесі реалізації освітньої програми, самооцінка робочою групою відповідно до вимог структури та змісту освітньої програми, дослідження ринку праці.

Збір інформації відбувається протягом навчального року.

Порядок і процедура онлайн опитування стейкхолдерів регулюється Положенням про опитування учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб у Миколаївському національному аграрному університеті.

3.2.3. Моніторинг освітніх програм здійснюється за критеріями, визначеними у Звіті про результати моніторингу освітньої програми (Додаток 4)

Робоча група на основі відстеженої та обробленої інформації за кожен навчальний рік не пізніше червня календарного року формує та подає на розгляд кафедри, науково-методичної комісії та вченої ради факультету: Звіт про результати моніторингу освітньої програми _____ рівня вищої освіти спеціальності _____ за 20__-20__ навчальний рік (Додаток 4).

Результати моніторингу використовуються для прийняття рішення про перегляд освітніх програм.

3.3. Перегляд освітніх програм.

Рішення про необхідність перегляду освітніх програм ухвалюється (робочою групою освітньої програми на чолі з гарантом) у разі потреби, але не рідше одного разу за повний курс навчання за освітньою програмою:

- на основі аналізу та оцінки результатів моніторингу;
- за результатами самоаналізу та за підсумками акредитації.

Перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації.

Результатом перегляду освітніх програм можуть бути рішення про:

- оновлення освітньої програми;
- модернізацію освітньої програми;
- закриття освітньої програми;
- відсутність потреби у змінах до освітньої програми (за всіма підкритеріями є позитивне значення, відсутні пропозиції від стейкхолдерів щодо їх покращення).

Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності за відповідною спеціальністю є підставою для розроблення нової освітньої програми або перегляду діючої.

Етапи еволюції освітньої програми можуть бути представлені у рекомендованій формі опису (Додаток 5)

3.3.1. Оновлення освітньої програми.

Освітня програма може щорічно оновлюватися в частині структурних складових ОП, зокрема, змісту робочих програм освітніх компонентів (та силабусів), програм практик, тощо.

Оновлення ОП виконується шляхом затвердження відповідних змін до 1 вересня календарного року, в якому будуть навчатися здобувачі освіти за зміненою ОП.

3.3.2. Модернізація освітньої програми.

Освітня програма підлягає модернізації, якщо результати перегляду вимагають реформування чи докорінних змін освітньої програми, а також, якщо в результаті процедур моніторингу визнано неналежну якість освіти за даною освітньою програмою.

Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети, освітніх компонентів, визначених програмних результатів навчання, кількості кредитів, тощо.

Зміна виду освітньої програми також відноситься до модернізації. У випадку докорінної модернізації освітньої програми шляхом об'єднання або роз'єднання існуючих освітніх програм, дана освітня програма розробляється і

проходить затвердження як нова, а за тими освітніми програмами, що реалізувалися до модернізації, припиняється набір здобувачів вищої освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів вищої освіти на останньому курсі (році навчання) освітня програма вилучається з переліку освітніх програм Університету.

Проект модернізованої освітньої програми розробляється робочою групою до 31 грудня поточного календарного року. В січні місяці наступного календарного року проект такої освітньої програми має бути розміщено на офіційному сайті Університету для публічного обговорення. Після обговорення не пізніше 1 березня календарного року модернізована освітня програма подається на розгляд і затвердження вченого радою університету.

3.3.3. Закриття та виключення освітньої програми з переліку освітніх програм, які реалізуються в Університеті, відбувається у разі:

- змін законодавчої та нормативної бази;
- відсутності зацікавленості в опануванні освітньої програми, в тому числі відсутності набору абітурієнтів;
- встановлення повної невідповідності освітньої програми потребам ринку праці;
- встановлення процедурами зовнішнього та/або внутрішнього оцінювання низької якості освітньої програми;
- перевищення витрат на реалізацію освітньої програми над плановими показниками та/або суттєве зменшення надходжень на її реалізацію, що унеможлилює її фінансування у повному обсязі;
- виникнення інших визначених законодавством України обставин.

За поданням гаранта ОП та відповідної кафедри вчена рада факультету погоджує рішення щодо закриття освітньої програми. Рішення про закриття та виключення освітньої програми з переліку освітніх програм, що реалізуються в Університеті, ухвалює вчена рада Університету на підставі подання вченої ради відповідного факультету та затверджується наказом ректора.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм у Миколаївському національному аграрному університеті розглядається та ухвалюється вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора.

4.2. Освітні програми розміщаються на офіційному сайті Університету (<https://www.mnau.edu.ua/>).

4.3. Зміни та доповнення до цього Положення можуть вноситися наказом ректора Університету.

**Миколаївський національний аграрний університет
ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ,
ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ ТА ПЕРЕГЛЯД
ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У МИКОЛАЇВСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

СО 5.269.01-00.2020

Лист узгодження

Посада	ПІБ	Дата	Підпис
Перший проректор	Бабенко Д.В.		
Уповноважений представник керівництва з якості	Соколік В.Д.		

**Миколаївський національний аграрний університет
ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ,
ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ ТА ПЕРЕГЛЯД
ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У МИКОЛАЇВСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

CO 5.269.01-00.2020

Лист ознайомлення

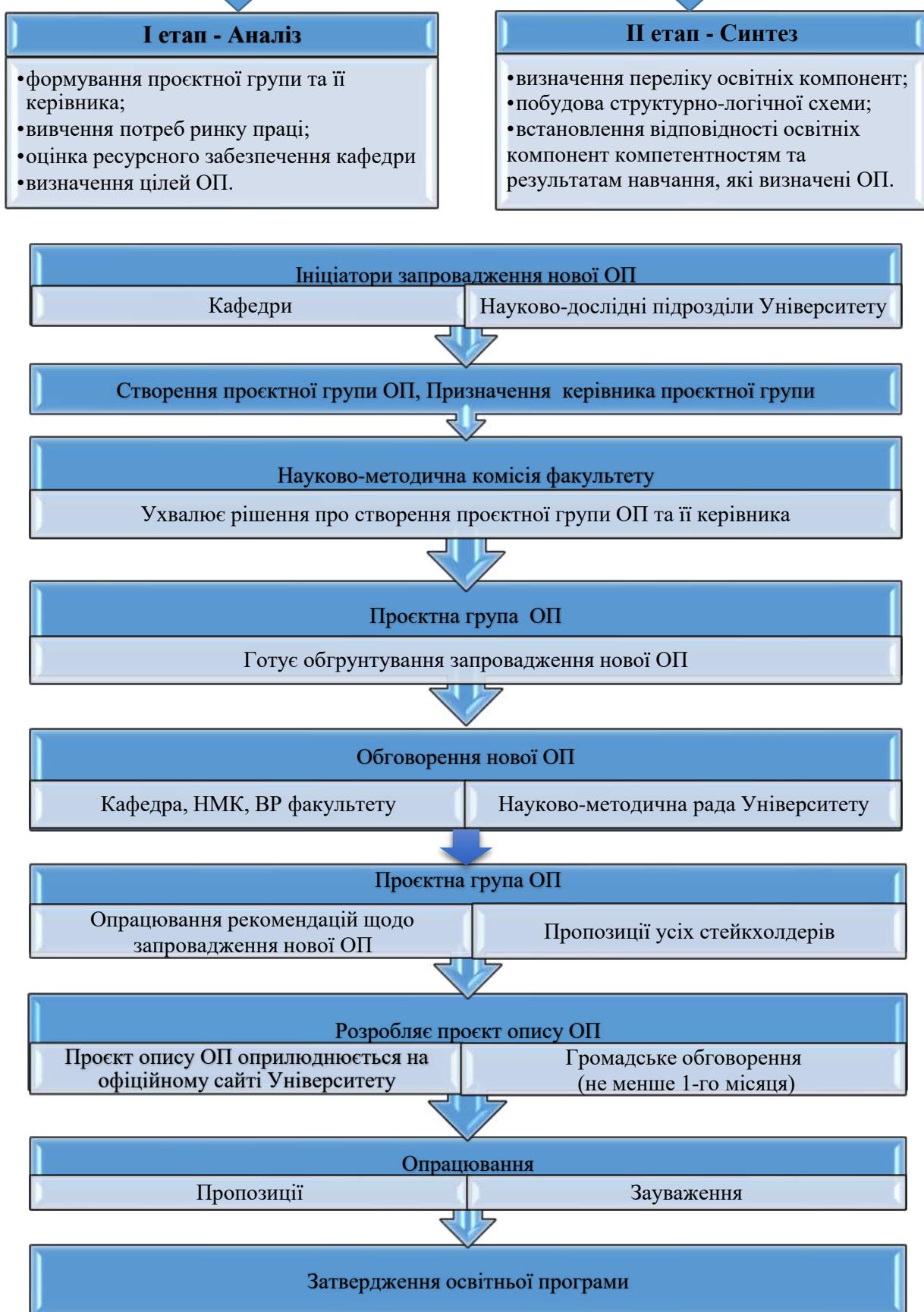
**Миколаївський національний аграрний університет
ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ,
ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ ТА ПЕРЕГЛЯД
ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У МИКОЛАЇВСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

СО 5.269.01-00.2020

Лист реєстрації змін

Номер зміни	Дата й номер повідомлення про зміну	Лист документа	Розділ, підрозділ або пункт документа	Дата	Прізвище й ініціали, що реєструє зміну	Підпис
1	07.09.23 № 177-О					
2	26.02.2024 № 20-О					
3						
4						
5						

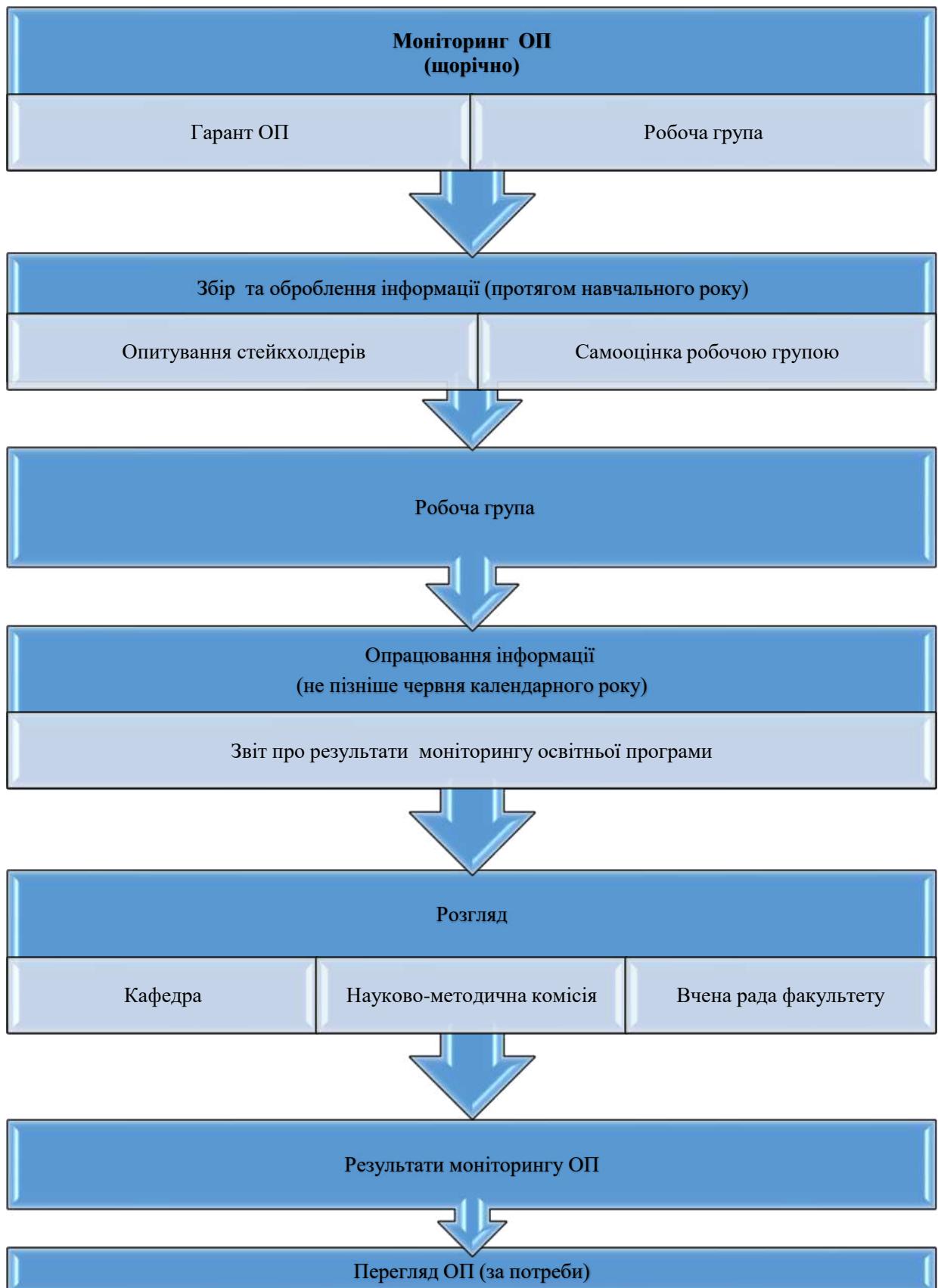
Проектування освітньої програми

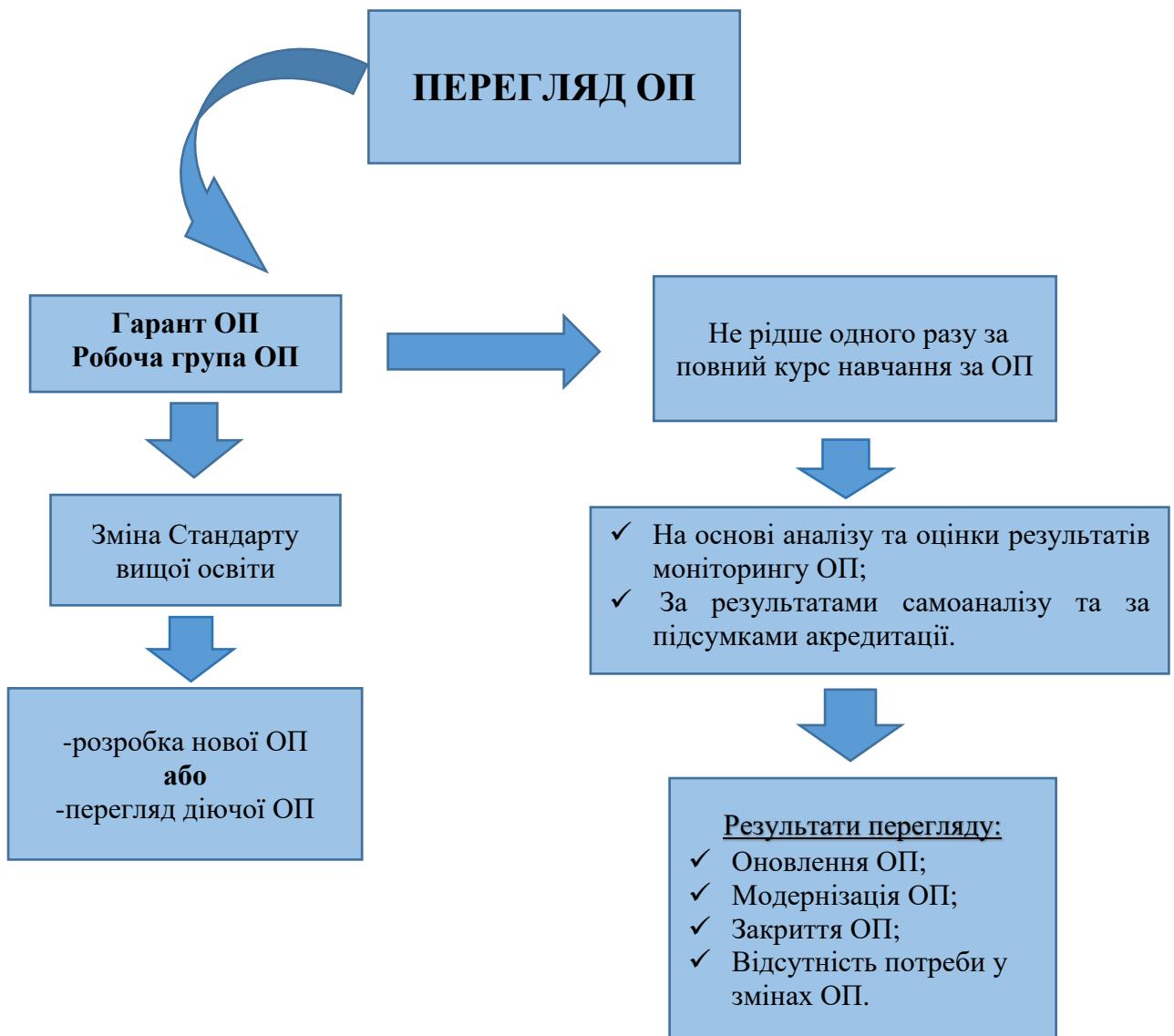
Процедура затвердження освітньої програми (нова ОП, оновлення, модернізація)

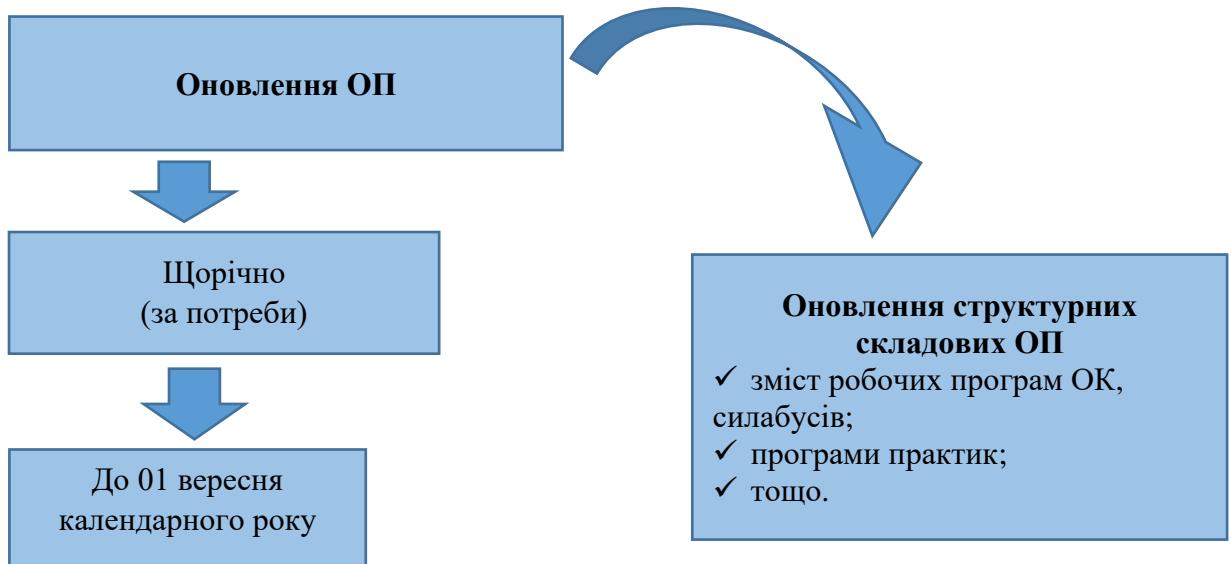
Процедура моніторингу освітньої програми

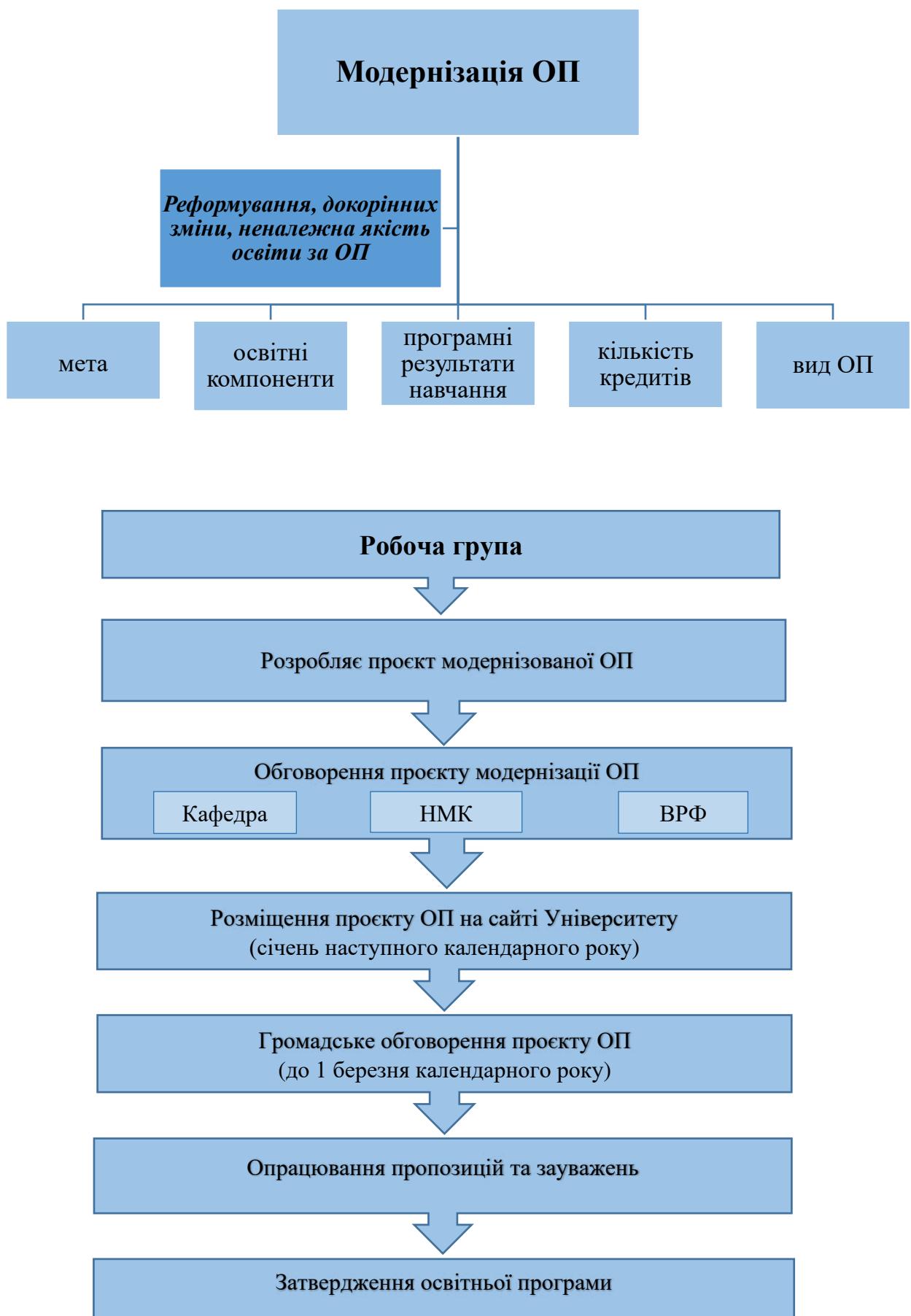
Перегляд освітньої програми

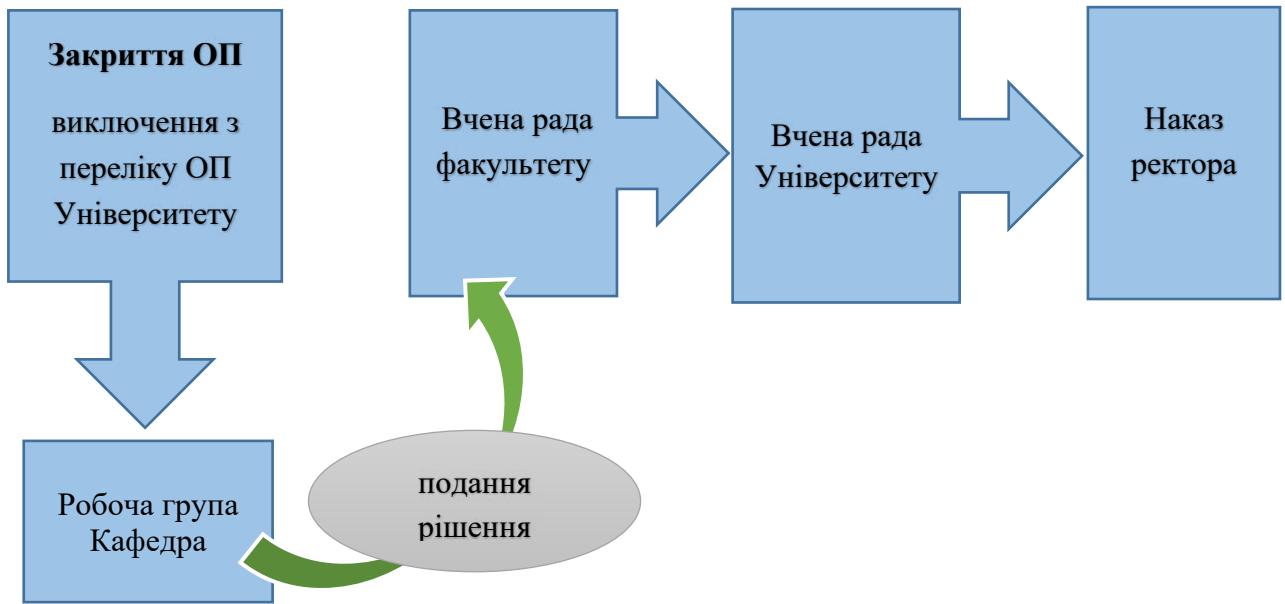
Процедура оновлення освітньої програми

Процедура модернізації освітньої програми

Процедура закриття освітньої програми

Обґрунтування запровадження нової освітньої програми

1. Короткий опис освітньої програми

Назва	Назва ОП
Ступінь	Бакалавр/Магістр/Доктор філософії
Спеціальність	XXX Назва
Обсяг програми	XXX кредитів ЄКТС, X років X місяців
Мета освітньої програми	до 50 слів
Предметна область	до 50 слів
Орієнтація освітньої програми	до 50 слів
Особливості освітньої програми	до 50 слів

2. **Актуальність відкриття нової програми** (в довільній формі, до 300 слів)
Навіщо відкривати нову освітню програму, які переваги вона надає випускникам, які позитивні очікування для Університету від відкриття цієї освітньої програми).
3. **Унікальність програми** (в довільній формі, до 300 слів)
Пояснення неможливості досягнення цілей нової освітньої програми в рамках існуючих освітніх програм, які результати навчання не можна сформувати в межах існуючих освітніх програм).
4. **Потенціал ресурсів** (в довільній формі, до 300 слів)
Опис матеріально-технічного, інформаційного та кадрового потенціалу за освітньою програмою відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.
5. **Опис ринку зацікавлених сторін** (в довільній формі, до 300 слів)
Які підприємства чи організації зацікавлені у новій програмі і чому, де будуть працевлаштовані випускники, чому вони матимуть конкурентні переваги перед випускниками інших освітніх програм).
6. **Склад проектної групи**
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, науковий ступінь, вчене звання
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, науковий ступінь, вчене звання
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, науковий ступінь, вчене звання

Керівник проектної групи

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Додаток 3 до Положення про порядок
розроблення, затвердження, моніторинг
та перегляд освітніх програм у МНАУ

Структура опису освітньої програми
Титульна сторінка

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

« Назва ОПП/ОНП »
підготовки здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського)/другого (магістерського)/
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю № Назва
галузі знань № Назва
кваліфікація _____

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Миколаївського національного аграрного
університету
Голова вченої ради
_____ акад. В'ячеслав ШЕБАНІН
(протокол № ____ від «____» ____ 20 ____ р.)

Освітня програма вводиться в дію
з «____» ____ 20 ____ року
Ректор _____ В'ячеслав ШЕБАНІН
(наказ від «____» ____ 20 ____ р. № ____)

Миколаїв 20_____

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми / освітньо-наукової програми
«НАЗВА»

Рівень вищої освіти _____

Галузь знань _____

Спеціальність _____

Кваліфікація _____

ПОГОДЖЕНО

Перший проректор

_____ Дмитро БАБЕНКО

«   » 20 р.

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною радою університету

Протокол №   від «   » 20 р.

Голова науково-методичної ради університету

_____ Дмитро БАБЕНКО

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

Вченуою радою факультету _____

Протокол №   від «   » 20 р.

Голова вченої ради факультету

_____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ

Науково-методичною комісією факультету _____

Протокол №   від «   » 20 р.

Голова науково-методичної комісії факультету

_____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ

ВНЕСЕНО

Гарант ОП

_____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ

«   » 20 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма / освітньо-наукова програма
розроблена _____
у складі:

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Програма не може бути повністю або частково відтвореною, тиражованою й розповсюдженою без дозволу Миколаївського національного аграрного університету.

1.Профіль освітньої програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	
Офіційна назва освітньої програми	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	
Передумови	
Мова(и) викладання	
Термін дії освітньої програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 – Мета освітньої програми	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	
Орієнтація освітньої програми	
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	
Особливості програми	
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	
Подальше навчання	
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	
Оцінювання	
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	
Загальні компетентності (ЗК)	
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	

7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПРН)	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	
Матеріально-технічне забезпечення	
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	

2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
I. Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1			
ОК 2			
ОК 3			
...			
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			
II. Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 1			
ВБ 2			
...			
Загальний обсяг вибіркових компонент:			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді графі.

3.Форма атестації здобувачів вищої світи

Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження

Приклад:

Атестація здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю № «Назва» здійснюється у формі захисту кваліфікаційної роботи магістра.

Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної комплексної задачі у сфері _____, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного plagiatu, фабрикації та фальсифікації.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена у репозитарії закладу вищої освіти.

Публічний захист кваліфікаційної роботи відбувається на засіданні атестаційної екзаменаційної комісії при наявності завершеної кваліфікаційної роботи, результатів перевірки на унікальність, відгуків наукового керівника і рецензента.

Таблиця 1**Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповіальність і автономія .....
Загальні компетентності				
ЗК 01	Зн 2		K1	AB2
.....	...		...	....
		Ум1		
		...		
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК 01	Зн2	Ум2	K1	AB2
...	....	...	....	...

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Таблиця 3

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK 1	OK 2	⋮	⋮	⋮	OK n
ЗК 01			.	.	.	.
ЗК 02	.					.
ЗК 03	.	.				
...						
СК 01	.		.	.	.	
СК 02	.	.				.
СК 03	.	.				.

Таблиця 4

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	:	⋮	⋮	ОК n	
ПРН 01	.	.	.	.	.	.	
ПРН 02	.	.	.	.	.	.	
...	.	.				.	
...	.					.	

Додаток 4
до Положення про порядок
роздроблення, затвердження,
моніторинг та перегляд
освітніх програм у МНАУ

Звіт про результати моніторингу освітньої програми

Повна (назва ОП)

Розглянуто на засіданні робочої групи «__» 20_р., протокол __

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії _____ факультету «__» 20_р., протокол __

Розглянуто на засіданні вченої ради _____ факультету «__» 20_р., протокол __

№ під- критерію	Зміст підкритерію	ОП відповідає підкритерію, так/ні	Містить недоліки або потребує покращення		Відсутня можливість усунути або внести зміни (коротке обґрунтування)	
			Є можливість усунути або внести зміни	Група стейкхолдерів- ініціаторів пропозицій (ректорат, академічна спільнота, викладачі, роботодавці, випускники, органи студентського самоврядування, здобувачі)		
			Пропозиція щодо усунення недоліку			

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1.1	Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії МНАУ				
1.2	Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін				
1.3	Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального				

	контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм				
1.4	Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)				
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми					
2.1	Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)				
2.2	Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання				
2.3	Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)				
2.4	Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством				
2.5	Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності				
2.6	Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям				
2.7	Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)				
2.8	Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-				

	накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання				
2.9	Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою, у разі її здійснення, узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти				
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання					
3.1	Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті МНАУ				
3.2	Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми				
3.3	Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми				
3.4	Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми				
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою					
4.1	Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи				
4.2	Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)				

4.3	За освітньою програмою забезпечується поєднання навчання і досліджень відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми				
4.4	Викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі				
4.5	Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності МНАУ				

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросесність

5.1	Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь				
5.2	Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)				
5.3	Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми				
5.4	Визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної добросесністі, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Популяризується академічна добросесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовуються відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної добросесністі				

Критерій 6. Людські ресурси

6.1	Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує				
-----	---	--	--	--	--

	досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання				
6.2	Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми				
6.3	Залучаються роботодавці до організації та реалізації освітнього процесу				
6.4	Залучаються до аудиторних занять професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців				
6.5	Відбувається професійний розвиток викладачів через власні програми МНАУ або у співпраці з іншими організаціями				
6.6	Відбувається стимулювання розвитку викладацької майстерності				

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

7.1	Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання				
7.2	Забезпечено безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми				
7.3	Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задоволити їхні потреби та інтереси				
7.4	Забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультивативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою				
7.5	Створено достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою				

7.6	Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми				
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми					
8.1	Наявне послідовне дотримання визначених МНАУ процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми				
8.2	Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми				
8.3	Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери				
8.4	Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми				
8.5	Забезпечується вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми				
8.6	Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час акредитації) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми				
8.7	Сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою				
Критерій 9. Прозорість та публічність					
9.1	Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього				

	процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми				
9.2	Не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї відбувається оприлюднення на офіційному вебсайті МНАУ відповідного проекту із метою отримання зауважень та пропозиції зацікавлених сторін				
9.3	Своєчасне оприлюднення на офіційному вебсайті МНАУ точної та достовірної інформації про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства				

Критерій 10. Навчання через дослідження

(Застосовується для освітніх програм третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти)

10.1	Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю				
10.2	Наукова діяльність аспірантів відповідає напряму досліджень наукових керівників				
10.3	Організаційно та матеріально забезпеченено в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)				
10.4	Забезпеченено можливості для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо				
10.5	Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються				
10.6	Забезпеченено дотримання академічної добросердості у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів, зокрема вжито заходів для унеможливлення наукового				

	керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності				
--	---	--	--	--	--

Декан факультету (підпис) (ім'я та прізвище)

Голова науково-методичної комісії
факультету (підпис) (ім'я та прізвище)

Гарант ОП (підпис) (ім'я та прізвище)

Додаток 5
до Положення про порядок
роздроблення,
затвердження, моніторинг та
перегляд освітніх програм
у МНАУ

Приклад опису етапів еволюції освітньої програми (Назва ОП)

Дія над освітньою програмою	Короткий опис внесених змін і доповнень	Схвалено		<u>Рекомендовано</u> Науково- методичною радою університету	<u>Затверджено</u> Вченою радою університету	<u>Уведено в дію</u> наказом ректора
		Науково- методичною комісією факультету	Вченою радою факультету			
Запровадження		протокол № від _____ р.	протокол № від _____ р.	протокол № від _____ р.	протокол № від _____ р.	з 20__р. наказ від «__» _____ 20__р. №____
Оновлення/ Модернізація/		протокол № від _____ р.	протокол № від _____ р.	протокол № від _____ р.	протокол № від _____ р.	з 20__р. наказ від «__» _____ 20__р. №____
Закриття		протокол № від _____ р.	протокол № від _____ р.	протокол № від _____ р.	протокол № від _____ р.	з 20__р. наказ від «__» _____ 20__р. №____